

Styrande dokument

Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön

Fastställd av kommunfullmäktige 2017-06-12, § 83

Gäller från och med 2017-06-26

Ersätter Oskarshamns kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö

LOKALA FÖRESKRIFTER FÖR ATT SKYDDA MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖN

Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön för Oskarshamns kommun fastställda av kommunfullmäktige 2017-06-12, § 83.

Dessa lokala föreskrifter gäller från 2017-06-26.

Med stöd av 9 kap. 7 - 8 §§ och 10-13 §§ miljöbalken (1998:808) samt 13, 17, 39 - 40 och 42-44 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddelar kommunfullmäktige följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

För definitioner och ytterligare information om nedanstående paragrafer, se bilaga.

Inledande bestämmelser

1 §

Utöver bestämmelserna i miljöbalken (1998:808) och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) gäller följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Områden med detaljplan eller områdesbestämmelser eller sammanhållen bebyggelse samt öar i skärgården framgår av kartbilaga 1a- c. Områdesskydd för vattentäkter framgår av kartbilaga 2a- c. Områden som kräver särskild hänsyn framgår av kartbilaga 3a- d.

Avloppsanordningar och toalettlösningar

2§

Det krävs tillstånd för ändring av befintlig avloppsanläggning när ändringen kan påverka anläggningens reningsförmåga.

Ändringar som kräver tillstånd är:

- Inrättande och anslutning av WC, eller annan VA-anordning, till befintlig anläggning,
- ny lokalisering av anläggning,
- materialbyte i infiltration eller liknande reningssteg

3§

Enligt dessa föreskrifter krävs dessutom tillstånd för att inrätta avloppsanläggning för bad-, disk- och tvättvatten:

- a. inom området öster om väg E 22, markerat på kartbilaga 3b och 3d

- b. inom vattenskyddsområden, markerade på kartbilaga 2 a-c
- c. inom område med detaljplan/områdesplan eller samlad bebyggelse
- d. inom områden som omfattas av strandskydd enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken markerat på kartbilaga 3b och 3d

4§

Anmälan ska göras till samhällsbyggnadsnämnden för att inrätta andra slags toaletter än vattentoalett.

5§

Det krävs tillstånd av samhällsbyggnadsnämnden för kompostering och eget omhändertagande av urin och latrin.

Djurhållning

6§

Det krävs tillstånd av samhällsbyggnadsnämnden för att inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser hålla

1. nötkreatur, häst, get, får och svin som inte är sällskapsdjur
2. pälsdjur och fjäderfå som inte är sällskapsdjur
3. giftig orm

Gödselhantering

7§

Slam från avloppsreningsverk får inte användas vid gödsling eller upplagras utan tillstånd av samhällsbyggnadsnämnden.

8§

Vid spridning av naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område med detaljplan gäller utöver vad som följer av Statens jordbruksverks föreskrifter följande:

1. Tidpunkten för spridning ska anpassas till sådana väder- och vindförhållanden som minskar risken för luktolägenheter.
2. Spridning får inte ske närmare än 6 meter från sjö eller vattendrag.

Skydd för vattentäkter

9§

Den som avser att ordna ett upplag som kommer att innehålla petroleum olje- eller tjärprodukter, lösningsmedel, vägsalt eller andra liknande produkter inom de områden som märkts ut på kartbilaga 2a- c (områdesskydd för vattentäkter), ska anmäla detta till samhällsbyggnadsnämnden innan upplaget påbörjas.

Anmälan eller tillstånd krävs inte om anmälnings- eller tillståndsplikt föreligger enligt 5 eller 21 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller enligt bestämmelserna i 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet eller enligt vad som har förordnats i beslut om vattenskyddsområde.

Upplag kan ibland även vara bygglovpliktigt enligt Plan- och bygglagen (PBL) 9 kap. 24§. I sådana fall ska nämnden samordna handläggningen av ärendena så att beslut meddelas i ett sammanhang.

10§

1. Inom vattenskyddsområde för grundvattentäkt är gödselstukor förbjudna.
2. I övrigt ska gödselstukor placeras minst 50 m från vattenyta och vattendrag.

Vattenskyddsområde för yt- och grundvattentäkt finns i kartbilagor 2a- c.

11§ a

Det krävs tillstånd från samhällsbyggnadsnämnden för att inrätta en ny enskild bergborrad vattentäkt öster om väg E22 och inom skyddsområde för vattentäkt, (kartbilaga 2a- c samt 3b och d).

11§ b

Det krävs anmälan till samhällsbyggnadsnämnden för att inrätta en enskild anläggning för ytvattentäkt eller grundvattentäkt inom område med detaljplan, områdesbestämmelser och sammanhållen bebyggelse.

12§

För att undvika förorening av Östersjön, sjöar och vattendrag ska i huvudsakligen tvätt av motorfordon ske i för ändamålet avsedd anläggning. Skogs- och jordbruksmaskiner är dock undantagna från detta krav.

Tvätt av fordon med rengöringsmedel och/eller avfettningsmedel får inte ske på asfalterad eller på annat sätt hårdgjord yta. Sådan tvätt får inte heller ske inom 50 m från vattenyta för att förhindra att tvättvattnet avleds till sjö, vattendrag eller Östersjön.

Spridning av bekämpningsmedel inom skyddade områden

Motsvarande paragraf har tagits bort i nuvarande förslag till föreskrifter då det enligt nya bestämmelser i miljöbalken 14 kap. 9§ är skogsstyrelsen och inte kommunen som hanterar dispens för spridning av kemiska och biologiska bekämpningsmedel inom skyddade områden. Innan dispens meddelas ska kommunen ges tillfälle att yttra sig.

Värmepumpar

13§

Det är förbjudet att inrätta värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark inom:

1. vattenskyddsområde för grundvattentäkt inom primär zon/inre skyddsområde

Det krävs tillstånd av samhällsbyggnadsnämnden för att inrätta värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark inom:

1. vattenskyddsområde för grundvattentäkt inom sekundär zon/yttre skyddsområde se kartbilaga 2a-c
2. 50 meter från vattenyta eller vattendrag inom vattenskyddsområde för ytvattentäkt, se kartbilaga 2a-c

Anmälan eller tillstånd enligt denna paragraf krävs inte för värmepumpsanläggning som kräver tillstånd enligt 9 kap. § 6 miljöbalken (1998:808), 5-6 §§ förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) eller anmälan enligt 1 kap 10-11 §§ miljöprövningsförordningen.

Tomgångskörning

14§

Förbränningsmotor i stillastående motordrivet fordon, d.v.s. tomgångskörning, får hållas igång i högst 1 minut inom kommunens geografiska område. Detta gäller dock inte:

1. om trafikförhållanden föranlett fordonet att stanna, t.ex. i trafikkö
2. om fordonets motor behöver hållas igång för att driva en anordning på fordonet (t.ex. kylaggregat eller liknande).
3. om det är nödvändigt för att skapa fri sikt så att fordonet kan framföras trafiksäkert

Eldning för uppvärmning och trivseldning inomhus

15§ a

Småskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och/eller varmvattenproduktion i en panna som inte är miljögodkänd enligt Boverkets byggregler BFS 2011:6 eller försedd med ackumulatortank, är inte tillåten under tiden 1 juni - 31 augusti inom detaljplanelagt område.

Med miljögodkänd panna menas fastbränslepanna som uppfyller utsläppskraven i Boverkets byggregler.

15§ b

Vid nyinstallation eller byte av panna avsedd för eldning med fastbränsle får endast miljögodkänd panna installeras. Pannan ska uppfylla utsläppskraven i Boverkets byggregler (BFS 2011:6 med ändr.). Fastbränslepanna med manuell bränsletillförsel ska förses med rätt dimensionerad ackumulatortank.

15§ c

Eldstäder får endast eldas med det bränsle som den enligt tillverkaren är avsedd för. Saknas anvisningar får endast rent trä eller annat fastbränsle användas. Endast pellets eller briketter från godkänd tillverkare får användas.

15§ d

Vid nyinstallation eller byte av braskamin, kakelugn, braskasset etc. ska miljökraven enligt Boverkets byggregler (BFS 2011:6 med ändr.) uppfyllas. Vid eldning ska hänsyn tas till omgivningen så att negativa effekter på människors hälsa inte uppstår.

Eldning utomhus

16§

Eldning av torra löv, kvistar och annat trädgårdsavfall är:

1. förbjudet inom områden med detaljplan och sammanhållen bebyggelse
2. endast tillåtet under tiden 1 november – 31 mars i områden med områdesbestämmelser.

Undantag görs för valborgsmässoeldar den 30 april. Eldning får dock inte ske i strid mot meddelat eldningsförbud.

17§

Det är förbjudet att bränna halm på åkermark. Med halm menas strå, stjälk eller delar av blast.

Gatumusik

Motsvarande paragraf har tagits bort i förslag till nya föreskrifter.
Är i första hand ett ärende för polisen. Regleras i ordningslagen.

Ansökan och anmälan

18§

En ansökan eller anmälan till samhällsbyggnadsnämnden ska vara skriftlig och uppfylla kraven i 25 och 46 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet (1998:899) samt 19 kap 5 § respektive 22 kap 1 § miljöbalken (1998:808).

Sanktioner

19§

Den som av uppsåt eller oaktsamhet bryter mot dessa föreskrifter, kan dömas till böter eller fängelse i högst två år, enligt 29 och 30 kap miljöbalken (SFS 1998:808).

Dispens

20§

Samhällsbyggnadsnämnden får meddela dispens från vad som gäller enligt 1-17 §§ i dessa föreskrifter, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddspunkt inte föreligger.

Avgifter

21§

Samhällsbyggnadsnämnden får ta ut avgift för prövning av ansökningar om tillstånd och dispens, för handläggning av anmälan samt för tillsyn i övrigt enligt dessa föreskrifter enligt den taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som kommunfullmäktige antagit.

Information

I förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, paragraf 40 och 42, regleras vad kommunen får regler i lokala miljö- och hälsoskyddsföreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön. Till underlag för framtagandet av Oskarshamns kommuns lokala miljö- och hälsoskyddsföreskrifter ligger Sveriges kommuner och Landstings förslag ”Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, 2012”.

Definitioner

<u>Detaljplan:</u>	Med en detaljplan reglerar kommunen hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Detaljplanen talar därför om vad du och andra får och inte får göra för byggåtgärder inom planområdet.
<u>Detaljplanelagt område:</u>	Ett område som omfattas av detaljplan.
<u>Fastbränsle:</u>	Fastbränsle definieras som ved, flis, träpellets och träbriketter.
<u>Fordon:</u>	Med fordon avses bilar, båtar, husvagnar med mera. Traktorer och andra jordbruksmaskiner är dock undantagna.
<u>Grundvattentäkt:</u>	En vattentäkt där vattnet består av grundvatten, naturlig källa eller brunn.
<u>Hårdgjord yta:</u>	En yta där vatten inte kan infiltrera marken. Vatten, d.v.s., tvättvatten, regnvatten och smältvatten rinner snabbt ut till sjöar, vattendrag och dagvattenbrunnar.
<u>Områdesbestämmelser:</u>	Bestämmelser för att i vissa avseenden reglera begränsade områden i kommunen som inte omfattas av en detaljplan.
<u>Sammanhållen bebyggelse:</u>	Sammanhållen bebyggelse utgörs i regel av 10-20 hus där tomterna gränsar till varandra eller skiljs åt av en väg, park eller liknande ytor. Sammanhållen bebyggelse omfattas inte av detaljplan.
<u>Vattendrag:</u>	Enligt vattendirektivet är vattendrag en förekomst av inlandsvatten som till största delen strömmar på markytan men som kan strömma under jord en del av sitt lopp. I databasen Svenskt Vattenarkiv finns, utgående från topografiska kartan, vattendrag i Sverige registrerade.
<u>Ytvattentäkt:</u>	En vattentäkt som består av ytvatten, d.v.s. insjö, vattendrag och liknande.

Avlopp

2-5 §§

Enligt gällande lagstiftning krävs det tillstånd för att inrätta en avloppsanläggning med ansluten vattentoalett. Det krävs också tillstånd för att ansluta en vattenklosett till en befintlig anläggning.

Samhällsbyggnadsnämnden har även möjlighet att föreskriva tillståndsplikt för BDT- anläggningar (anläggning för hantering av bad- disk- och tvättvatten) inom vissa delar av kommunen. En utvidgad tillståndsplikt ska vara motiverad för att skydda människors hälsa eller miljön. Det kan t.ex. gälla områden som är särskilt känsliga för avloppsvatten eller områden som är utsatta för betydande mängder avloppsvatten. I området öster om väg E22 har samhällsbyggnadsnämnden förslagit att det ska vara tillståndsplikt på grund av närheten till Östersjön samt att det på stora delar råder väldigt tunt jordlager som har sämre kapacitet att omhänderta näringsämnen. Tillståndsplikt föreslås även i vattenskyddsområden, områden med detaljplan och sammanhållen bebyggelse samt områden med strandskydd då det är områden som klassats som hög skyddsnivå och är mycket skyddsvärda.

Kommunen har också möjlighet att meddela föreskrifter vid inrättande av andra slags toaletter än vattentoaletter, t.ex. förmultningstoaletter, förbränningstoaletter och torrtoaletter (latrin). Eftersom dessa lösningar förespråkas, i synnerhet vid fritidsbostäder, väljer nämnden att revidera föreskrifterna så att anmälningsplikt gäller för dessa lösningar. Villkor och krav som ställs vid installation av dessa lösningar omfattar huvudsakligen hanteringen av slutprodukten och inte själva installationen. Anledningen är att lösningen är vanlig på platser i kommunen där det ofta finns många hushåll inom ett begränsat område. Det finns risk för att hushållen förorenar varandras dricksvatten vid oaktsam nedbrukning. Det finns även risk för läckage av näringsämnen om spridningen koncentreras på mindre områden och spridningsytan är otillräcklig.

En anmälan om inrättande av torrtoalett kan samordnas med tillstånd för eget omhändertagande.

Djurhållning

6 §

Samhällsbyggnadsnämnden har möjlighet att meddela föreskrifter gällande djurhållning inom områden med detaljplan eller områdesbestämmelser om det krävs för att skydda människors hälsa. Djurhållning av typen nötkreatur, häst eller fjäderfä kan ofta vara orsak störningar i tätbebyggda områden. Störningar kan vara i form av lukt från t.ex. gödselhantering eller störande ljud från t.ex. fjäderfä eller tupp som gal. Ett tips är att alltid prata med dina grannar om du t.ex. vill hålla djur inom detaljplanelagt område.

Gödselhantering

7-8 §§

Samhällsbyggnadsnämnden har möjlighet att förskriva särskilda försiktighetsmått vid gödselhantering om det behövs för att skydda människors hälsa och miljön. I närheten av eller inom tätbebyggt område finns det en påtaglig risk att felaktig gödselhantering och/eller slamhantering orsakar olägenhet för kringboende. I övrigt är det Jordbruksverket tillsammans med Naturvårdsverket som meddelar föreskrifter avseende gödselhantering.

Skydd för vattentäkter

9-12 §§

För att skydda enskilda och kommunala vattentäkter har samhällsbyggnadsnämnden möjlighet att meddela särskilda föreskrifter. Syftet är att olägenheter för människors hälsa inte ska uppkomma. Samhällsbyggnadsnämnden kan föreskriva att det ska krävas anmälan eller tillstånd för att inrätta och använda en ny enskild grundvattentäkt i områden där det finns risk för att brunnar sinar eller drabbas av saltvatteninträngning. Föreskrifterna finns i områden där tillgången till vatten är begränsad, där mängden vatten av godtagbar kvalitet inte är tillräcklig eller där det finns risk för att sådana problem ska uppkomma. Genom föreskrifter kan samhällsbyggnadsnämnden förhindra tillkomsten av eller påverka användningen av nya anläggningar.

Att tvätta fordon, maskiner, båtar, husvagnar eller liknande fordon med rengöringsmedel och/eller avfettningsmedel är inte tillåtet på asfalterad eller på annat sätt hårdgjord yta. Syftet är att orenat vatten inte ska rinna direkt ner i områdets dagvattenbrunnar och vidare ut i Östersjön. Genom att tvätta fordon på t.ex. gräsmatta eller grusad yta infiltreras tvättvattnet innan det når dagvattenbrunnarna. Avspolning med enbart vatten är tillåtet. Högtryckstvätt bör inte användas. Tvätt av fordon bör ske i för ändamålet avsedda anläggning. Jordbruks- och skogsmaskiner är dock undantagna.

Värmepumpar

13 §

Inom vattenskyddsområden i kommunen kan förhållandena vara sådana att det - av miljö- och hälsoskyddsskäl - är olämpligt att inrätta en värmepumpsanläggning. Det kan t.ex. bero på att det i närheten av eller inom det aktuella området finns dricksvattentäkter som riskerar att förorenas. Genom att införa tillståndskrav eller förbud kan samhällsbyggnadsnämnden förhindra att sådana anläggningar installeras i känsliga områden eller säkerställa att de installeras så att risker elimineras.

Tomgångskörning

14 §

I Oskarshamns kommun är tomgångskörning tillåten i max 1 minut. Undantag gäller om:

1. trafikförhållanden föranlett fordonet att stanna, t.ex. i trafikkö,
2. om motorn hålls igång för att det behövs för att driva en anordning på fordonet, t.ex. kylaggregat eller liknande) och inte avser uppvärmning eller komfortabelt klimat. Det måste dock ske utan att olägenheter för människors hälsa uppstår.
3. om det är nödvändigt för att skapa fri sikt så att fordonet kan framföras trafiksäkert.

Eldning för uppvärmning och trivseldning

15 §

Samhällsbyggnadsnämnden har möjlighet att besluta om tillfälligt förbud mot småskalig eldning med vissa fasta bränslen inom särskilt angivna områden. Förbudet gäller småskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och/eller varmvattenproduktion i en panna som inte är miljögodkänd eller försedd med ackumulatortank. Förbudet gäller inom detaljplanelagt område under perioden juni- augusti. De flesta äldre kombipannor som används för vedeldning är inte miljögodkända. I de flesta fall är en ackumulatortank nödvändig för att klara utsläppskraven för miljögodkänd panna. De är ofta konstruerade på ett sätt som gör dem olämpliga för kontinuerlig vedeldning. Förbränningen är ofta dålig och verkningsgraden lägre än i pannor avsedda för enbart ved. Ofullständig förbränning leder till att hälsofarliga ämnen bildas. Eldning i braskaminer och pannor inom tätbebyggda områden kan orsaka problem med luftvägsirritationer, dålig lukt, sot och nedsmutsning. Detta är varken bra för luftkvaliteten eller för grannsämjan.

För skötsel och tillsyn över eldstäder för fasta bränslen gäller att lufttillförseln ska vara god. Ved och annat fastbränsle ska förvaras torrt och vid eldning hålla en högsta fukthalt på 25 %, om inte eldningsanordningen är konstruerad för eldning med högre fukthalt. Dokumentation efter genomförd sotning och underhåll av eldningsanordning ska sparas hos ägaren av anläggningen minst fem år.

Utsläpp från s.k. trivseldning (från täljstenskamin, braskamin eller liknande) kan ibland ge uppskov till problem för berörda grannar. I mer svårartade fall, t.ex. till följd av uppenbart olämplig eldningsteknik eller felaktigt bränsle kan samhällsbyggnadsnämnden som tidigare enligt miljöbalken meddela förbud i det enskilda fallet.

Eldning av löv

16 §

Att elda trädgårdsris, löv, kvistar m.m. är olämpligt i tätortsmiljö. Röken kan ofta skapa allvarliga problem, inte minst för astmatiker. Lokal kompostering är ett bättre alternativ än förbränning. Samhällsbyggnadsnämnden har därför valt att i viss omfattning meddela begränsningar av eldning av torra löv, kvistar och annat trädgårdsavfall.

Bränna halm

17 §

Förbudet omfattar bränning av halm på åkermark. Med halm menas strå, stjälk eller delar av blast. Ibland kan bränning förekomma i naturvårdande syfte där framför allt ängsmarker och skogslandskap bränns av. Naturanpassad bränning är en mycket effektiv åtgärd för att öka den biologiska mångfalden. Naturanpassad bränning omfattas inte av denna paragraf.

Vid all typ av bränning ska räddningstjänsten informeras och eventuellt tillstånd inhämtas. För att undvika missförstånd och falsklarm till SOS är det viktigt att grannar och närboende informeras.

Ansökan och anmälan

18 §

En ansökan eller anmälan till samhällsbyggnadsnämnden ska vara skriftlig. Ansökan ska innehålla uppgifter såsom ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma anordningar, lokaler eller anläggningar som ansökan eller anmälan avser.

Sanktioner

19 §

I 29 kap. miljöbalken finns straffbestämmelser och i 30 kap. miljöbalken samt förordningen (2012:259) om miljöstraffsavgifter finns bestämmelser om miljöstraffsavgifter.

Enligt 29 kap. 9 § punkten 2 är överträdelse av föreskrifter om tomgångskörning straffsanktionerade på bötesnivå. Enligt förordningen (2012:259) om miljöstraffsavgifter som trädde i kraft den 1 juli 2012 kan miljöstraffsavgift dömas ut vid överträdelser av paragraferna som avser inrättandet av avloppsanläggningar och värmepumpar.

Dispens

20 §

För att möjliggöra en smidig tillämpning av de lokala föreskrifterna kan det för vissa fall vara lämpligt med en generell möjlighet att medge undantag eller att bevilja dispens. Undantag eller dispens kan ges för en begränsad tid och kan förenas med villkor.

Avgifter

21 §

Enligt miljöbalken får kommunerna ta ut en avgift för prövning och tillsyn som omfattas av dessa föreskrifter. Föreskrifter om möjligheten att ta ut avgifter beslutas av kommunfullmäktige.

Ikraftträdande

22 §

Föreskrifterna börjar gälla 2017-06-26.